

„Inscenace je best of hlášek ze včelařských schůzí“

Rozhovor / herec, režisér a dramatik Jan Červený aka Kazimír Lupinec z V. A. D. Kladno.

V občance máte zapsáno jméno Jan Červený, ale v divadle vás známe pod přezdívkou Kazimír Lupinec.

Když jsme s divadlem začínali, už nevím proč, ale v nějaké rozjařilosti jsme se podepsali na nějaký pohled z nějakých slovenských hor jedné jisté kamarádce jinými, pseudo-uměleckými jmény. Vzpomínám si na to jako na celkem bezmyšlenkovitý počin, který se asi dá zpětně interpretovat jako tvořivý přetlak. Možná to vzešlo ode mne, protože zjišťuju, že velmi rád dávám jména divadelním postavám. Je to na psaní her možná to nejzábavnější. Baví mne pracovat s vlastní databankou archetypů i předsudků a zkoumat, nakolik jde přiléhavost jmen zobecnit, tedy nakolik jsou archetypy univerzální.

Ve všech hrách souboru hrajete, napsal jste scénář, jste podepsán pod režii či uměleckým konceptem. Je sloučení všech těchto vašich úloh personální nouzí, nebo to jinak ani dělat neumíte?

Je to pro mne docela automatické. Nicméně představa, že někdy přistě hrát nebudu, také není špatná. Zatím vždy zvítězila jakási praktičnost a úspornost, protože na zkouškách bych stejně byl přítomen. Nicméně než jako „nouzí“ bych to vnímal obráceně – o jedno místo ve hře je postaráno někým, kdo přesně ví, co autor chce. (smích) Hlavně je dobrý pocit, že představení můžete ovlivnit a spoluutvářet. Sedět v hledišti a jen držet palce je trochu bezmocný pocit.

Jak probíhají zkoušky, když režírujete sám sebe? Zapojují se do procesu tvorby i ostatní herci?

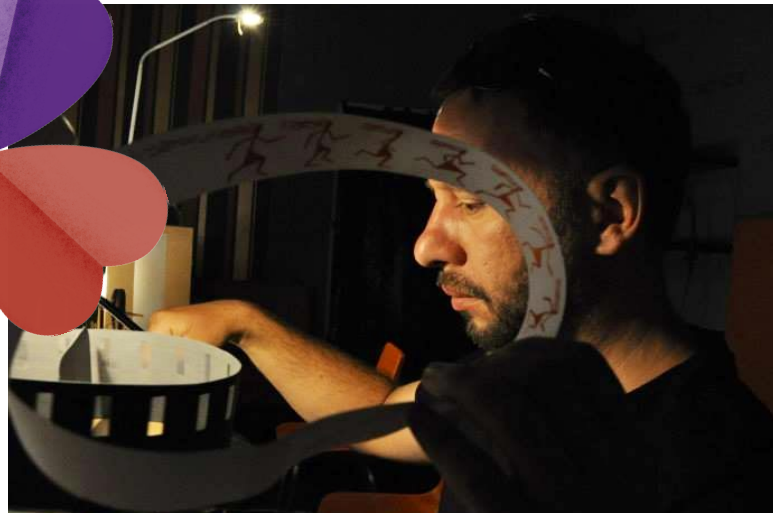
Určitě zapojují, ctíme kolektivní režii. Míra, s jakou se kdo do režirování zapojuje, je ale samozřejmě různá. Co se hraní a současného režirování týče, tak je jasné, že z hlediště se režíruje lépe. Pomáhají nám ale v tomto smyslu videozáznamy, se kterými jsme si zvykli pracovat. Jejich výhodou je, že na nich člověk vidí představení vždy s nějakým časovým odstupem, a tak trochu novými očima. Osvědčuje se nám to teď například v připravovaném projektu Nikoločava.

Komedie Úl je ze včelařského prostředí. Vy sám jste včelař. Jak moc hra vychází ze skutečných zážitků?

Včelařím asi 10 let. Od začátku mého včelařského angažmá mě na schůzích naší základní organizace ustanovili zapisovatelem, čili jsem měl různé příhody, názory a motivy tak říkajíc z první ruky. Od zápisů ke scénářům byl už jen krůček. Udělal jsem vlastně takové best of a dal jsem tomu nějaký ten celkový děj. Se scénářem mi hodně pomohli i přátelé z divadla.

Reagují na hru včelaři jinak než běžné, nevčelařské publikum?

Pro včelaře je zážitek ze hry samozřejmě komplexnější a obohacený o různé souvislosti a vědomosti. Na druhou stranu,

měli jsme možnost zahrát si pro publikum tvořené skoro jen včelaři. Bylo to nedávno na výroční schůzi 120 let naší základní organizace a představení nepatřilo k nejpovedenějším. Mladým se prý líbilo hodně, ale starší byli rezervovanější, alespoň se tak zdálo podle ohlasů. Lze to možná přičíst i situaci – jednalo se o kulturní dárek. Když ale jdete do divadla ze své vůle, jste v jeho přijetí logicky otevřenější.

V čem myslíte, že jsou si lidé a včely podobní?

V tom, že musí žít v dobře zorganizovaném společenství. Tím to ale asi končí, protože včely neruší v jejich komunikaci ani práci ego. A z něj vychází všechny lidské trable.

REAKCE DIVÁKŮ NA MAUDE, LIONEL A PRST J. P.

„Výborný herecký výkon obou představitelů, který jim věřím. Budu ještě dlouho o postavách přemýšlet.“

„Jsou to zkušení herci, kteří mají něco za sebou, a to mě baví.“

„Představení mě bavilo, čekala jsem na verdikt ano, či ne u pravosti díla, a přála si ano.“

„Za nás to bylo ještě lepší než Všechny báječné věci, a ty se nám líbily moc.“

„Přistihl jsem se, že se směju humoru na jevišti, a to se mi moc nestává.“

„Ta inscenace má všechno, aby zaujala široké publikum – humor, napětí, drama, erotiku i střelnou zbraň. A vše je velmi zdařilé.“

„Ta rvačka byla fakt výborná.“

„Zase jsem byl dojatý. Ta scéna o rodičovské lásce je bravurní.“

Večer nejen s hereckým uměním aneb byl to skutečně Pollock?

Reportáž / Čtvrtý a pátý večer 45. ročníku s vernisáží Alenky v říši divů a inscenacemi Čapkoviny aneb... a Maude, Lionel a prst Jacksona Pollocka

Střeďeční vystoupení Antiwords od divadelního souboru Spitfire Company muselo být náhle zrušeno. I přesto se početný okruh návštěvníků poprvé sešel na novém místě festivalu, na třetím listu trojlístku, v KD Crystal. Večer ovládla vernisáž českolipského výtvarníka Atily Vöröse s jeho neuvěřitelnými detailními ilustracemi z knihy Alenka v říši divů, která je nově k dostání v knihkupectvích, a ani na vernisáži její prodej nechyběl. Srdcová královna, Alenka, bílý králík či tolik známá Šklíba dostali nové kabáty, ale přesto nám zůstali přátelsky známí. Výstavu můžete zhlédnout ve foyer v salónku až do konce festivalu.

Včera se již hrálo také divadlo a hned čtyřikrát. O první vystoupení v KD Crystal se postaral Divadelní klub mladých z České Lípy, který nejprve dvakrát dopoledne pro školy a poté i jednou pro veřejnost premiérově sehrál představení Čapkoviny aneb Co na světě mám rád.

Spojení textů Karla Čapka a písní nezapomenutelné dvojice Voskovce a Wericha zahrálo na tu správnou notu nejednomu divákovi. Pojetí bylo tu moderní, tu živelné, tu vtipné a zároveň i edukativní a přemýšlivé. Na své si přišli jak dětská diváci s pejskem a kočičkou, příznivci satiry s výbornými úryvky Ze života hmyzu, milovníci rapu i literární odborníci, to když herci legračně naráželi na vážnější kousky jako Bílou nemoc či Válku s Mloky. Na pódiu si navíc během hry zahrála i skutečná fenka! Nebyla to přímo Dášeňka, ale byla minimálně stejně tak roztomilá a početné publikum okouzli a získala nemalý potlesk.

Po krátké přestávce mohlo začít ve večerních hodinách druhé představení čtvrtého večera. Maude, Lionel a prst Jacksona Pollocka. Tragikomédie hraná Václavem Klapkou a Vladimírou Zborníkovou, dvěma zkušenými herci z DK Jirásek. Alkohol, umění, život – kolem těchto tří témat si inscenace hledala cestu k hledišti. A rozhodně si ji našla. Maude našla ve vetešnictví obraz vypadající jako obraz malovaný známým výtvarníkem Jacksonem Pollockem. Pozvala k sobě odborníka Lionela, který měl zjistit jeho pravost a tím ji učinit milionářkou. Oba ale neměli lehký život, a tak se při Lionelově návštěvě vášnivě zapovídají. Tedy, také se během toho pohádají, poperou i opijí a veškeré zoufalé emoce předají bravurně publiku. Jestli je obraz skutečně dílem Pollockovým, si divák musel domyslet sám, Lionel totiž Maude zanechal na stole obálku, do které nebylo povoleno divákům nahlédnout.

V tento večer proběhla velmi přátelská neformální beseda s herci druhého vystoupení. Povídání se uskutečnilo nad skleničkou šampaňského a nad talířkem narozeninového dortu, neboť režisér souboru Václav Klapka slavil lednové kulaté narozeniny. Ačkoli obdržel mnoho dáreků, radost z divácké odezvy na inscenaci byla jistě stejně krásným darem.

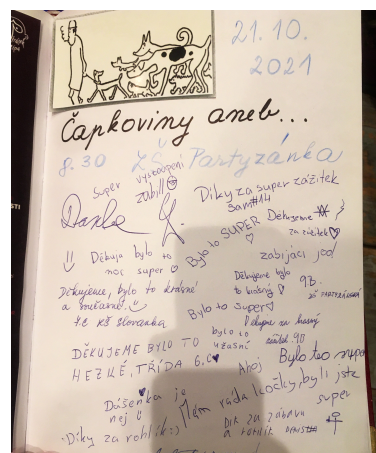
Zakončení 45. ročníku s divácky nejoblíbenější neprofesionální hrou poslední dekády II Congelatore – Zmrazovač od Kočovného divadla Ad Hoc. Jen v České Lípě byli již třikrát a vždy měli plno. Mafiánská operní parodie s geniálním českým libretem k áriím. 23. 10., 19:00, KD Crystal

Divadelní klub mladých po premiéře inscenace Čapkoviny...

Václav dostal k narozeninám jízdu psím spřežením.

Hodnocení hry v kronice DKM.

Zapíjení premiéry DK Jirásek a narozenin Václava Klapky.

Premiéra DK Jirásek – S vyloučením veřejnosti v rámci 45. ročníku je 23. 10. od 17:30 vyprodaná. Repríza bude ke zhlédnutí 20. listopadu 2021 v Centru textilního tisku v České Lípě v rámci Noci divadel. Vstupenky zakoupíte přes web Kultura CL.

SOUTĚŽ #5: JAK SE NEJČASTĚJI ŘÍKÁ SMOLUŇCE NEBOLI DLUŽÍ? Svou odpověď pošlete na telefonní číslo 774 116 048 vždy do 23:00 dne vyhlášení soutěže. Za každou správnou odpověď získáte bod. Soutěžící s nejvyšším počtem bodů uvidí po konci festivalu nevidané a litovat nebudou.